

Grundlagt 1896 af Th. Green
Udgivet af Dagbladet Børsen A/S
Oplag 2010: 73.153 expl.
Tryk: Dansk Avstryk a/s

Anders Krab-Johansen
Ansv. chefredaktør
og adm. direktør
akj@borsen.dk

Allan Hansen
Kommerciel direktør
alha@borsen.dk

Gitte Klinck
Økonomichef
gk@borsen.dk

Jon Tranæs
Digital
udviklingschef
jotr@borsen.dk

Bent Sørensen
Ledende
redaktionschef
bs@borsen.dk

Jens Kristian Lai
Redaktionschef
lai@borsen.dk

Jørgen Andresen
Redaktionschef
joan@borsen.dk

Den nye Nationalbank

LEDER Nationalbankdirektør Nils Bernstein har ved flere lejligheder slået til lyd for, at ejendomsværdiskatten bør ændres. Fastfrysningen af denne skat har været en medvirkende årsag til en såkaldt boligboble og de aktuelle økonomiske problemer, mener han. Økonomer i Nationalbanken har offentliggjort en særlig analyse heraf og af andre boligøkonomiske problemer.

AF STEEN
LETH JEPSEN,
ledeskribent

At Nationalbanken udtrykker ønsker til – eller rådgiver om – den økonomiske politik er ganske sædvanligt. Men at man ligefrem tager stilling til helt bestemte skatte- og afgiftssatser uden for det traditionelle pengepolitiske område, er vist en nydannelse. Hvornår mener banken så noget om selskabsskatten, momsens eller for den sags skyld benzinafgifterne? Det hele støttes ved økonomiske analyser på grundlag af opbyggede modeller. Meget kan på den måde begrundes og belægges med besnærende procenttal.

Nationalbanken har for nylig ansat 13 unge økonomer – ud over de i forvejen ansatte – som led i et såkaldt udviklingsprogram. I fremtiden udsendes bankens kvartalsoversigt også i en mere langhåret version. Tilsyneladende skal den økonomiske vismandsinstitution nu have konkurrence. I alt har banken 510 fuldtidsstillinger. Det kan forekomme at være mange i betragtning af bankens – som følge af fastkurspolitikken – begrænsede pengepolitiske autonomi, selv om man fra 1975 også har forvaltet Den Kgl. Mønt. I virkeligheden er Nationalbankens egne udgifter udtryk for en slags ubevilgede statsudgifter, da bankens årsresultat indgår i statskassen.

Nationalbanken er en offentlig institution. Den er selvejende og uafhængig af regeringen, der dog bestemmer sammensætningen af de overordnede organer samt udnævnelsen af direktionens formand. Nationalbankloven fra 1936 afgør, at direktionen består af tre medlemmer. Det har man åbenbart ikke ønsket at justere. Til gengæld byder banen i år på en nyskabelse, nemlig at ingen af de tre direktører har en fortid i det private bankvæsen, hvilket ellers har været sædvanen for en af dem. Det kan forekomme påfaldende, når nu banken ellers har signaleret et ønske om at overtage ansvaret for banktilsynet. Tre nationalbankdirektører, hvoraf to nyudnævnte. Tre mænd. Så meget for kvindenvoter.

Danmarks Nationalbank er som nævnt uafhængig af den til enhver tid siddende regering. Det er et helt afgørende princip, og det bør ikke udvandes, heller ikke ved at gøre dens direktion til aftrædelsesplads for departementschefer og lign. Der står en passende respekt om Nationalbanken, og det må naturligvis især gælde dens penge- og valutakurspolitiske analyser og deltagelse i det internationale monetære samarbejde. Men banken er dog ikke omnipotent, hvad den nok selv skal huske på, inden den udtaler sig om alt for mange økonomisk-politiske detaljer.

Det er indres også, at banken beskrev det danske bankvæsen som robust umiddelbart før finanskrisen. Det er tre bankpakker siden. Den vanskæbne deler den imidlertid med andre centralbanker.

Det hele viser blot, at disse alvorstunge økonomiske institutioner på trods af al deres uafhængighed og mange kvalificerede økonomer har svært ved at fatte udviklingen og beskrive fremtiden. Læren heraf må formentlig være, at de koncentrerer sig om deres egne snævre opgaver og skyr mere detaljeret rådgivning, som næsten ikke kan undgå politisk kulør. Unset hvor velfunderet, man selv anser den for at være.

► **Danmarks Nationalbank er uafhængig af den til enhver tid siddende regering. Det er et helt afgørende princip, og det bør ikke udvandes**

Økologi, GMO og sult

DEBAT Der er mange måder at ønske tillykke på. Under overskriften »Genmodificeret økologi« brugte debatredaktør Christopher Arzrouni den 20. april Danmarks Naturfredningsforenings 100-års jubilæum som anledningen til at belære DN om nødvendigheden af genmodificerede afgrøder (GMO), og faren i økologi.

Argumentet hed: GMO vil løse miljøproblemer i landbruget og sikre mad til verdens sultende. Økologi giver mindre fødevarer og skaber sult.

At hele vægten af global forskning på området siger noget andet, synes at være gået redaktøren forbi.

I en global syntese af viden om strategier mod sult konkluderede FN, at GMO-planter ikke forventes at få stor betydning for produktion af mad i verdens fattigste lande. Langt vigtigere er regionstilpasset landbrugsforskning, rådgivning af småbønder og udbredelse af økologiske metoder.

Med bidrag fra over 1.000 forskere og studier af 1,6 mio. landbrug i verdens fattigste lande konkluderede Verdensfødevarerorganisation, FAO, i 2007, at økologiske metoder giver 2-3 gange højere udbytte i marken, højere husstandsindkom-

ster og en frugtbar jord, der er mere robust over for tørke.

I marts udkom yderligere en rapport om erfaringer i 57 lande, hvor FN konkluderer, at økologiske metoder *outperformer* konventionelle i ulande.

Debatredaktøren har derfor videnskaben imod sig, når han påstår, at økologi giver et ringere udbytte og »ikke er vejen frem i en verden, hvor en milliard mennesker sulter«. Det forholder sig lige omvendt. Økologi er en del af løsningen.

Børsen gentager det, vi har hørt de seneste 20 år om, hvordan GMO kan mætte de sultende. Det er bare ikke sket.

Det er til gengæld opløftende, at vi står med redskaber – økologiske metoder – der giver mad på bordet, og hvor Danmark har stor viden og kan gøre en forskel. Lad os arbejde videre med det, der virker i kampen mod sult.

GMO? Hvad angår brug af GMO i Danmark, er redaktørens vision om genmodificeret økologi ikke særlig gennemtænkt. Efter 20 år har vi endnu ikke set beviser for, at GMO reducerer brugen af sprøjtemidler. Tværtimod. De økologiske landmænd og virk-

somheder mener desuden, at gensplejsning af afgrøder overskrider grænsen for, hvad vi vil tillade os med naturen og vores mad.

Vi er ikke imod GMO i lukkede systemer, f.eks. i Novo Nordisks insulinproduktion. Men der findes stort set ikke uafhængig forskning i sundheds- eller naturkonsekvenser af dyrkning og spising af GM-afgrøder. GM-afgrøder godkendes primært på baggrund af data fra producenten selv.

Endelig er der det, at vores kunder ikke ønsker GMO. Debatredaktøren efterlader mig med en undren over, hvorfor det er så uinteressant for en liberal ideolog, hvad markedet ønsker?

Ser vi på markedet, er der store potentiale for dansk landbrug i produktion af GMO-fri varer.

De kvalitetsbevidste forbrugere, som danske producenter reelt kan leve af, ønsker ikke GMO-mad. 26 af 30 af de største supermarkeds-kæder i EU er gået GMO-fri i deres private labeler, ligesom flere globale fødevarerproducenter er gået GMO-fri-vejen. Seneste Danone her i april. Så måske er det DN, der er fremme på beatet, og Børsens debatredaktør, der hænger i GMO-dogme.

Komisk kritik af S og SF

AF OLE SOHN,
finanspolitisk ordfører for SF

DEBAT Det er lidt komisk at skulle læse, hvordan en minister i VK-regeringen, der gennem sin levetid næsten konsekvent ikke har kunnet overholde sine budgetter og delt ufinansierede skattelettelser ud, forsøger at gøre sig klog på S og SF's økonomiske politik.

For S og SF er det afgørende, at der bliver ført en sund økonomisk politik. Alt andet vil gå ud over velfærden og de svageste i samfundet.

Det har vi skrevet og sagt gentagne gange, men jeg siger det gerne en gang til for Lykke Friis: Det er ikke for sjov, at vi har tilsluttet os Europagten (modsat regeringens faste støtte parti DF), og at vi støtter forslag om at fastsætte firårige rammer for den offentlige økonomi.

Vi tager det faktisk så alvorligt, at vi har opstillet økonomiske rammer for kommuner og regioner, der er realistiske. Regeringens resultatstave viser, at kommu-

nerne i otte ud af ni mulige år har overskredet deres budgetter.

Nu tror regeringen pludselig på, at man kan fastholde nulvækst i kommunerne år efter år. Det tvivler jeg stærkt på, for behovene er store og nedskæringerne mærkbare. S og SF har fastsat en vækstramme på 1,4 pct. om året for den offentlige sektor.

Det er realistisk, og det kan og skal kommuner og regioner holde sig indenfor.

S-SF-plan kommer

Det er rigtigt, at vi endnu ikke har fremlagt en plan for, hvordan vi skaffer balance på de offentlige budgetter i 2020.

VK-regeringen brugte tre måneder og 10 dage på at udarbejde deres 2020-plan. Så er det vel fair, at også vi gør arbejdet grundigt. Men bare rolig: Den kommer snart.

Til gengæld er det helt forkert at sige, at svarene blaffer i vinden. Vi har allerede fremlagt konkrete forslag, der løser en stor del af udfordringen frem mod 2020.

En række af de konkrete forslag, der vedrører arbejdsmarkedet, har vi i god dansk tradition sagt, at vi vil forhandle med arbejdsmarkedets parter.

Det bliver de jo ikke mindre konkrete af – medmindre konkret betyder, at man tromler sine forslag i gennem uden at drøfte det med arbejdsmarkedets parter.

Ja, skal vi endelig tale om forslag, der blaffer i vinden, er det vist regeringens forslag om at afskaffe efterlønnen og hæve folkepensionsalderen, som er langt fra at have rygvind fra et flertal i folketinget.

Op så vil jeg da lige gøre opmærksom på, at Europagten opfordrer til »specifikke bestræbelser på at forbedre uddannelsessystemerne og fremme forskning og Udvikling«.

Lever regeringen op til det? Nej, den såkaldte genopretningspakke skærer tværtimod hele 4 mia. kr. på netop uddannelse og forskning.

Er det i virkeligheden ikke regeringen, der skal til at tage Europagten alvorligt?

Britta Schall Holberg

► **Hvorfor skal mennesker slæbe et helt liv for en ussel betaling som kassedame, folkeskolelærer, ja, det endda som folketingsmedlem, hvis man på en studs kan rage 10 mio. til sig?**

Læs mere på borsen.dk/blog

REDAKTION:
Montargade 19,
1140 København K
Tlf. 33 32 01 02 - Fax 33 12 24 45
redaktionen@borsen.dk

ANNONCER:
annonce@borsen.dk
Tlf. 33 32 01 02
Fax 33 91 10 50

KUNDESERVICE:
Tlf. 33 32 42 42
Fax 33 15 40 01
Åben: Kl. 6.30-16.30
abonnement@borsen.dk

ABONNEMENTSPRISER:
Kvartal kr. 1.020
(Leveret på privatadr.: kr. 925)
Helår kr. 3.645
(Leveret på privatadr.: kr. 3.295)

GLEMT PASSWORD:
Tlf. 33 32 42 42
Email: password@borsen.dk
<http://borsen.dk/password>

Debatindlæg og kommentarer med navn, titel og adresse sendes til Børsen på e-mail: opinion@borsen.dk. Indlæg må maksimalt være på 3000 tegn inkl. mellemrum.

